

Handläggare: Cathrine Lundin
Telefon: 08-508 28 32

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
MHN 2012-04-17 p 10

Överklagan av länsstyrelsen i Stockholms läns beslut, angående tillstånd att inrätta en värmepumpsanläggning på fastigheten Häxörten 14 i Stockholms stad

**Remiss från mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt
Mål nr 215-12**

Förslag till beslut:

1. Yrka att mark- och miljödomstolen avslår överklagandet och fastställer länsstyrelsens beslut av den 7 december 2012.
2. Överlämna detta tjänsteutlåtande med bilagor som svar på mark- och miljödomstolens begäran
3. Uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet
4. Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Pia Winbladh Högfors
Avdelningschef

Sammanfattning

Detta är ett yttrande till mark- och miljödomstolen gällande ett överklagande av länsstyrelsens beslut om att avslå överklagandet av ett tillstånd att inrätta värmepumpsanläggning på fastigheten Häxörten 14. Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt har förelagt miljö- och hälsoskyddsnämnden att yttra sig över överklagandet. Anstånd med yttrande har beviljats till och med den 24 april 2012.

Den 29 juni 2011 beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden att ge tillstånd till en bergvärmepumpsanläggning på fastigheten Häxörten 14. Beslutet överklagades till länsstyrelsen av ägaren till grannfastigheten Häxörten 13.

Länsstyrelsen avslog överklagandet den 7 december 2011. Länsstyrelsens beslut har överklagats till mark- och miljödomstolen. Som grund anför klaganden sammanfattningsvis att säkerhetsavstånd mellan borrhålen inte har hållits på grund av en felaktig beräkning av medelavståndet mellan borrhålen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att tillräckligt avstånd mellan borrhålen kommer att uppnås och anser därför att överklagandet ska avslås.

Bakgrund

Den 28 april oktober 2011 ansökte ägaren till fastigheten Häxörten 14 om tillstånd till en värmepumpsanläggning.

Den 28 april 2011 kommunicerade miljöförvaltningen ansökan med ägarna till berörda grannfastigheter. Den 5 maj 2011 inkom ett yttrande från ägaren till Häxörten 13, som anförde att säkerhetsavståndet på 20 meter bör hållas och att hans borrhål inte fanns utmärkt i vårt kartsystem p.g.a. att borrning skedde 1982 (dvs innan nuvarande krav på tillstånd infördes). Med hänsyn till detta ändrades läget för det sökta borrhålets så ett säkerhetsavstånd på 20 meter kunde hållas till borrhålet på Häxörten 13.

Beslut om tillstånd för inrättande av värmepumpsanläggning på Häxörten 14 meddelades den 29 juni 2011.

Den 27 juli 2011 inkom överklagande från fastighetsägaren till Häxörten 13.

Den 7 december 2011 avslog länsstyrelsen överklagandet med motiveringen att det för det första inte finns några bindande föreskrifter om minsta avstånd mellan borrhål för bergvärmepumpar och för det andra att länsstyrelsen bedömer att den påverkan som kan förväntas inte blir större än att fortsatt tillfredsställande energiuttag från klagandes borrhål

kan förväntas. Länsstyrelsens beslut överklagades sedermera till mark- och miljödomstolen.

Den 21 februari 2012 förelades miljö- och hälsoskyddsnämnden att yttra sig över överklagandet till mark- och miljödomstolen.. Domstolen har beviljat anstånd med att inkomma med yttrandet till den 24 april 2012.

Överklagandet

Vad den klagande har anfört

1. ”Den klagande yrkar i första hand att beslutet omprövas och ändras på så sätt att borrhålets faktiska placering vid markytan ändras till att minimum uppfylla Sveriges geologiska undersöknings norm om 20 meter säkerhetsavstånd hålls”.
2. ”I andra fall yrkas att borrhålet omplaceras så att energiutvinningen inte påverkas och placeras i enlighet med miljöbalk och med hänsyn tagen till skälighetsregeln då nuvarande placering är i diametral riktning mot gällande regler”.

Av nämndens beslutsmotivering framgår att vid vinklade borrhål är det borrhålets medeldjup som ska placeras från befintliga energibrunnars medeldjup. Säkerhetsavståndet på 20 meter uppnås inte enligt klaganden och beslutet ska därför ändras.

Enligt klaganden har inte hänsyn till markens beskaffenheter tagits. Berget börjar först vid 11 meters djup och ned till ett djup på 18 meter är det trasigt berg utan vattenförande sprickor. Detta medför att bergvärmen kan börja utvinnas vid 19 meter och nedåt.

Nämndens synpunkter

Det planerade borrhålet på fastigheten Häxörten 14 ska placeras på ett medelavstånd av ca 19,95 meter från befintligt borrhål på Häxörten 13, se bilaga 1. Ingångshålet vid markytan är beläget på ett avstånd av 16,10 meter och hålbotten på ett avstånd av 25,10 meter. Karta bifogas för att illustrera detta, se bilagorna 2 och 3.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) rekommenderar 20 meter till befintliga borrhål. Vid vinklade borrhål är det borrhålets medeldjup som ska placeras minst 20 meter från befintligt borrhål eller från befintliga borrhåls medeldjup. Avståndet i det här fallet är som anförts 19,95 meter från det gradade borrhålets mittpunkt till grannens befintliga borrhål. Det är enligt nämndens uppfattning ett tillräckligt avstånd och avvikelserna mot SGU:s rekommenderade avstånd får anses vara av försumbar betydelse på uttagen effekt från berget.

Vidare anser nämnden att ägaren till Häxörten 14 har ansökt om ett väl tilltaget borrhål, vilket minskar risken för att effektuttaget från omkringliggande anläggningar minskas. Ansökan avser en värmepump med en kapacitet av 8,2 kW och för en sådan anläggning beräknar nämnden att det behövs ett aktivt borrhål av ca 145 meter. Ansökan omfattar ett borrhål om totalt 200 meter. Om det skulle vara så, som anføres i överklagandet, att energi kan börja utvinnas först vid 19 meter och nedåt, så är borrhålet ändå kompenserat med 36 meter ($200\text{ m} - 145\text{ m} - 19\text{ m} = 36\text{ m}$).

Det saknas både reglering i lag och tillämpningsföreskrifter när det gäller avståndet mellan borrhål. Enligt branschrekommendationer (Normbrunn -07) bör dock avståndet mellan energibrunnar vara minst 20 meter för att undvika att effektuttaget minskas. Om 20 meter inte kan hållas kan man kompensera med ett ökat borrhål, vilket sökanden i det aktuella fallet har gjort.

Klaganden har mätt mittpunkten på sitt borrhål och sedan horisontellt till sökandens borrhål. Då blir avståndet mindre än 20 meter. SGU's rekommenderade avstånd på 20 meter mellan borrhål räknas som avståndet mellan båda borrhåls mittpunkter. Energiuttaget beräknas vara som störst vid mittpunkterna.

Nämnden finner att den sökta värmepumpsanläggningen på fastigheten Häxörten 14, med de villkor som meddelas av nämnden, i övrigt inte möter hinder av vad som föreskrivs i 1 kap. 1§ och 2 kap. 1-6 §§ miljöbalken.

Med vad som anförts ovan anser miljö- och hälsoskyddsmyndigheten att överklagandet bör avslås och länsstyrelsens beslut den 7 december 2011 fastställas.

Slut

Bilagor

Bilaga 1: Situationsplan som visar 20-metersradien runt borrhålets mittpunkt

Bilaga 2: Karta som visar avståndsmätning mellan borrhålen

Bilaga 3: Förstorad karta av kartan i bilaga 2.

Bilaga 4: Länsstyrelsens beslut daterat 2011-12-07

Bilaga 5: Överklagande till MMD från Häxörten 13 inkl missiv från MMD